

Kurek, Józef Grzegorz

Rozwój gospodarczy i społeczny gminy Mszczonów

Rocznik Żyrardowski 5, 315-324

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Józef Grzegorz Kurek

Rozwój gospodarczy i społeczny gminy Mszczonów

Dawny Mszczonów

Mszczonów jest jednym z najstarszych miast Mazowsza, które od początku swego powstania żyło z handlu i rzemiosła. Wyrósł przy słynnym szlaku bursztynowym. Prawa miejskie osadzie Mszczonów nadał książę Mazowiecki Ziemowit III w 1377 roku.

Położenie – potencjał lokalizacyjny gminy

Mszczonów leży około 70 kilometrów na południowy wschód od geograficznego środka Polski i zaledwie 45 kilometrów na południowy zachód od Warszawy, na Nizinie Mazowieckiej w dolinie rzeki Okrzezy, w obrębie tzw. duo-polis (aglomeracji warszawsko-łódzkiej, 45 km od Warszawy i 90 km od Łodzi) w centrum Polski, na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych, przy trasie Warszawa – Katowice (nr 8) – stanowiącej część trasy północ–południe i na szlaku TIR-owskim (trasa międzynarodowa nr 50). Tu też krzyżują się dwie trasy kolejowe: Centralna Magistrala Kolejowa stanowiąca część trasy północ–południe i trasa kolei towarowej wschód–zachód (Słubice–Terespol).

Administracyjnie gmina Mszczonów należy do powiatu żyrardowskiego i województwa mazowieckiego. Jest najwyżej położoną gminą Mazowsza, z tego powodu zwana jest „dachem Mazowsza”. Zlokalizowany w jej centrum Osuchów leży aż o 100 metrów wyżej niż Warszawa.

Informacje ogólne

Gmina liczy 11280 mieszkańców, stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie 13%. Zajmuje 152 km² powierzchni, w tym 60,92% to tereny rolne, a zaledwie 7,9% to lasy. W gminie zlokalizowane są 34 sołectwa. Charakter administracyjny gminy: miejsko-wiejska, charakter ekonomiczny gminy: rolniczo-przemysłowa.

Tereny inwestycyjne

Mszczonów dysponuje trzema w pełni uzbrojonymi dzielnicami przemysłowymi:

- **wschodnią** przeznaczoną dla firm logistycznych i firm zajmujących się nieuciążliwą produkcją,
- **południową** przeznaczoną dla przedsiębiorstw, których działalność jest uciążliwa dla mieszkańców,
- **południowo-wschodnią** położoną przy granicy gminy Mszczonów,
- Oprócz tego w granicach miasta znajduje się strefa inwestycyjna zachodnia, w której zlokalizowana jest strefa wolnościowa oraz północna na której zlokalizowany jest PKL KERAMZYT.

W odległości kilku kilometrów od Mszczonowa rozciąga się rzadko zamieszkały teren o powierzchni przekraczającej 1500 hektarów, na którym może być zlokalizowana płyta lotniska. Po obrzeżach tego terenu przebiega Centralna Magistrała Kolejowa. Jest tam też zlokalizowana bocznica kolejowa. Cały obszar jest w pełni uzbrojony.

Teren ten został wskazany jako najlepsza z możliwych lokalizacji w kraju przez specjalistów z hiszpańskiej firmy INECO-SENER, która sporządziła ekspertyzę dla Rządu RP.

Mszczonów posiada również tereny pod budowę zakładu utylizacji odpadów, a także dysponuje kilkuhektarowym terenem pod budowę TERM z wykorzystaniem wód geotermalnych do basenów zakrytych i odkrytych, lodowiska oraz terenu sportowego.

Mszczonów jest idealnym miejscem dla lokowania się firm logistycznych:

- Mszczonów i jego okolice są wyposażone we wszelkiego rodzaju media.
- Jest tu zlokalizowana strefa wolnościowa Oddział celny.
- Trzy dobrze zorganizowane dzielnice przemysłowe i dwie strefy inwestycyjne.
- Dwie bocznice kolejowe, w tym jedna bezpośrednio na terenach przeznaczonych pod budowę lotniska.
- Odpowiednia kadra pracownicza (już teraz do Mszczonowa do pracy dojeżdżają mieszkańcy Warszawy, Żyrardowa, Skierniewic, Rawy Mazowieckiej, Sochaczewa, Grójca i innych miast położonych w promieniu 50 km od miasta).

Inwestorzy

Od 1995 r. w Mszczonowie zainwestowało 12 firm z kapitałem zagranicznym:

- **EUROPA DISTRIBUTION CENTER** – brytyjski developer inwestycyjny, twórca kompleksu przemysłowego EUROPA PARK, w Mszczonowie od 1996 r. Realizuje swój projekt na terenie przeszło 150 ha.
- **FM-LOGISTIC** – francuska firma logistyczna, w Mszczonowie od 1995 r., pow. hali 62 000 m², zatrudnia ok. 800 osób.
- **DSM NUTRITIONAL PRODUCTS Sp. z o.o.** – holenderska firma produkująca premiksy paszowe, w Mszczonowie od 2003 r. (wcześniej jako Roche od 1990r.)/ pow. hali 4 000 m², zatrudnia ok. 75 osób.
- **MONDI PACKAGING WARSAW** – amerykańsko-australijsko-afrykański (RPA) producent opakowań tekturowych, w Mszczonowie od 2003 r. (wcześniej jako Roman Bauernfeind), pow. hali 10 000 m², zatrudnia ok. 120 osób.
- **MOSTVA** – francusko-niemiecka firma specjalizująca się w transportowaniu i dystrybucji samochodów różnych marek, w Mszczonowie od 1999 r., pow. hali technicznej 3 000 m², pow. parkingów 30 ha., zatrudnia ok. 100 osób.
- **FIGE** – niemiecka firma logistyczna, w Mszczonowie od 2000 r., pow. hali 20 750 m², zatrudnia ok. 140 osób.
- **MAERSK** – duńska firma logistyczna, w Mszczonowie od 2000 r., pow. hali 22 000 m², zatrudnia ok. 100 osób.
- **JYSK** – duński producent i dystrybutor artykułów gospodarstwa domowego i wyposażenia wnętrz, w Mszczonowie od 2002 r., pow. hali 11 000 m² zatrudnia ok. 30 osób.
- **ERGON** – irlandzki producent elementów strunobetonowych, w Mszczonowie od 2002 r., pow. hali 5 000 m², zatrudnia ok. 85 osób.
- YKK japoński producent zamków błyskawicznych w Mszczonowie od 2001 r., pow. hali 8 000 m², zatrudnia ok. 85 osób.
- **KNAUF** – niemiecki producent opakowań styropianowych, w Mszczonowie od 1999 r., pow. hali 10 000 m², zatrudnia ok. 49 osób.
- **DISCOUNT PLUS** – firma niemiecka, magazyny i centrum dystrybucyjne zaopatrujące sieć sklepów, w Mszczonowie od 2004 r., hala o powierzchni 23 000 m², zatrudnia ok. 75 osób.
- **KERAMZYT** – (producent materiałów budowlanych).
- **SOLE** – (dystrybucja materiałów kamieniarskich).
- **LIS MEBLE** – (produkcja mebli)
- **KORNAK** – (odlewnia żeliwnych wkładów kominkowych).
- Warszawskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych,
- **POLSPED** – (agencja celna i logistyka).
- **Spółdzielnia Handlowo-Uługowa** (sieć placówek handlowych, magazynów i produkcja spożywcza).

- Centrum Wolnołowe Wschód-Zachód, które stworzyło w Mszczonowie **Wolny Obszar Celny**.
- **Geotermia Mazowiecka** – eksploatacja wód geotermalnych.
- Spółka Cywilna **PANORAMA** hotel i teren rekreacyjny Zbiroża.
- **DREW-SMOL** – przesadzanie dużych drzew.

Inwestorzy – korzyści

Od 1995 roku powstało w Mszczonowie ok. 2000 nowych miejsc pracy. Firmy zagraniczne zainwestowały w gminie ok. miliarda USD. Bezrobocie jest jednym z najniższych na Mazowszu, kształtuje się na poziomie ok. 13%. Dzięki inwestycjom, które stymulują wszechstronny rozwój miasta Mszczonów ma zgodnie z przewidywaniami urbanistów stać się w najbliższej przyszłości 30-tysięcznym ośrodkiem miejskim. Wpływy do kasy miasta umożliwiający rozwój gminy.

Do rozwoju gminy przyczynia się:

- 1) Jedyne w kraju developer inwestycyjny
  - Brytyjski developer Europa Distribution Centei, który wykupił już w Mszczonowie blisko 150 hektarów gruntów, na których rozpoczął inwestycję pod nazwą EUROPA PARK.
  - EUROPA PARK ma być największym centrum logistyczno-magazynowym w Polsce. Brytyjczycy ściągają do Mszczonowa kolejne firmy, którym proponują możliwość wynajęcia gotowych hal lub zakup uzbrojonych terenów pod inwestycje.
- 2) Wolny obszar celny, który został stworzony przez Centrum Wolnołowe Wschód-Zachód.
  - Inwestycja ta zlokalizowana jest na terenie 3 hektarów, ma jednak możliwości rozbudowy na przyległym terenie o pow. 15 hektarów.
  - Na terenie przyległym do WOC-u znajduje się Oddział Celny.
- 3) Bocznica kolejowa
  - Po terenie wschodniej dzielnicy przemysłowej została rozprowadzona sieć torów o długości 5,5 kilometra, ma tam też zostać wybudowany terminal kolejowy o powierzchni składowania również 40 tys. m².
- 4) Obwodnica oddana do użytku w 2005 r.
- 5) Geotermia
  - W Mszczonowie dzięki Geotermii Mazowieckiej od IV kwartału 1999 roku wykorzystuje się do celów grzewczych wodę ze znajdujących się pod miastem gorących źródeł głębinowych. Woda ta po odebraniu jej ciepła służy też do celów spożywczych. Jej temperatura wynosi 42°C. Złoża geotermalne znajdują się na głębokości 1500 m.

- W najbliższym czasie w oparciu o źródła geotermalne planowana jest w mieście budowa TERM – zespołu rekreacyjno-leczniczego (balneologia) z licznymi atrakcjami wodnymi.
- 6) Wysoki poziom kadry urzędniczej
- Na początku 2006 roku Urzędowi Miejskiemu, na kolejne trzy lata, przyznano Certyfikat Zarządzania Jakością ISO 9002. To najdłuższy okres na jaki audytorzy mogą go przyznać. W ten sposób Polskie Centrum Badań i Certyfikacji w swoisty sposób nagrodziło mszczonowski magistrat i jego urzędników za wysoki poziom pracy i przestrzeganie wszystkich europejskich standardów, jakie wymusza ISO na instytucjach, które chcą się nim legitymować. Po raz pierwszy Urząd otrzymał Certyfikat w 2002 roku i był wtedy pod tym względem chlubnym wyjątkiem w regionie.
- 7) Gminne Centrum Informacji
Zakres zadań GCI:
- promocja gminy,
  - realizacja projektów unijnych z zakresu polityki społecznej,
  - świadczenie usług multimedialnych,
  - organizacja szkoleń podnoszących lub zmieniających kwalifikacje zawodowe,
  - pomoc osobom bezrobotnym, informacja zawodowa,
  - współpraca z przedsiębiorstwami i organizacjami NGO,
  - konsultacje związane z warunkami udzielania pożyczek przez Fundusz Wspierania Małej Przedsiębiorczości,
  - konsultacje dotyczące Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych.
- 8) Mszczonowski ośrodek kultury
- poprzez umiejętne wspieranie inicjatyw artystycznych,
  - promowanie działalności kulturalnej,
  - organizację konkursów, przeglądów, wystaw, spotkań artystycznych i imprez plenerowych,
  - organizację warsztatów (teatralnych, muzycznych, tanecznych i plastycznych) dla wszystkich grup wiekowych (dzieci, młodzieży i dorosłych),
  - międzynarodową wymianę kulturową.
- 9) Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz kluby sportowe
- promowanie inicjatyw sportowo-rekreacyjnych,
  - działalność KS Mszczonowianka, reprezentujących gminę w piłce nożnej, siatkówce i judo oraz LKS Osuchów.

10) Inwestowanie w bazę oświatową.

11) Cechy rzemiosła i przedsiębiorczości:

- cech zrzesza liczne zakłady rzemieślnicze, działające na terenie naszej gminy,
- placówki handlowe i usługowe:
  - ok. 70 firm rodzinnych,
- prężnie rozwijające się przedsiębiorstwa w branży:
  - piekarniczej,
  - stolarskiej.

12) Właściwa promocja i kontakt z mieszkańcami

- lokalne Radio – VICTORIA,
- lokalna gazeta – Merkuriusz Mszczonowski,
- serwisy internetowe www.mszczonow.pl i www.qci.mszczonow.pl
- współpraca z okolicznymi redakcjami, rozgłośniami radiowymi i stacjami telewizyjnymi,
- informacje o mieście są również dostępne w licznych folderach i publikacjach rozprowadzanych podczas międzynarodowych targów, w ambasadach, w przedstawicielstwach handlowych.

13) Odpowiedni poziom miejskiej infrastruktury

- 90% zgazyfikowania/zasilania z gazociągu średniego ciśnienia,
- własne ujęcie wody z możliwością do zagospodarowania nadwyżką,
- oczyszczalnia ścieków i wysypisko śmieci,
- zmodernizowana miejska sieć energetyczna,
- rozbudowana sieć wodociągowa i kanalizacyjna,
- cztery oddziały bankowe.

14) Wykorzystanie dotacji z Unii Europejskiej

- Gmina Mszczonów efektywnie korzysta z dotacji unijnych, zarówno przedakcesyjnych, jak i dostępnych po wejściu Polski do UE.
- Od 2002 pozyskała środki z następujących funduszy:

Inwestycje:

- SAPARD – ogólna kwota dotacji na modernizację i budowę dróg oraz budowę sieci wodociągowej – ok. 935 134 zł.
- ZPORR – przebudowa i adaptacja Szkoły Podstawowej oraz rozbudowa i modernizacja MOK – ok. 3 501 999 zł.
- SPO – ROL – odnowa wsi i zachowanie dziedzictwa kulturowego we Wręczy i Osuchowie – 301 706 zł.

Rozwój zasobów ludzkich:

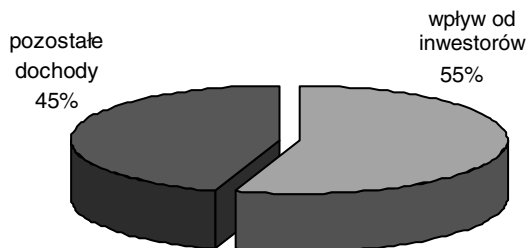
- SPO RZL – szkolenia dla osób bezrobotnych – ok. 119 250 zł.
- ZPORR/EFS – szkolenia dla osób pracujących – ok. 246 132 zł.
- SPO – ROL / Pomoc Techniczna – szkolenia PROW dla rolników – 43 610 zł.

15) Baza hotelowo-rekreacyjna

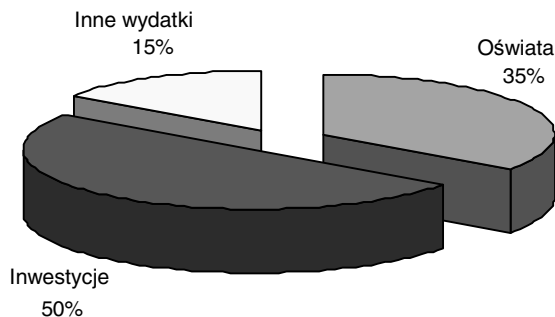
- Hotel Panorama,
- Chata Górska (największa w Polsce) część kompleksu spółki Panorama,
- Teren rekreacyjny Hotelu Panorama w Zbierzynie,
- Centralny Ośrodek Szkoleniowy ZUS w Osuchowie (baza hotelowa i szkoleniowa),
- Motel i restauracja „Karczma u Wodnika”,
- Zbiorniki wodne św. Anny w Zbierzynie,
- Hala sportowa,
- Miejskie Tereny Zielone.

Na czym zarabiamy i na co wydajemy?

Po stronie dochodów w naszym budżecie już ok. 45% stanowią wpływy od inwestorów

Gmina inwestuje swój wszechstronny rozwój i dlatego po stronie wydatków 50% przeznaczamy na inwestycje, a 35% na oświatę.

Nasze osiągnięcia

- Dochód w przeliczeniu na jednego mieszkańca
Miasto może się poszczycić jednym z najwyższych miejsc w woj. mazowieckim pod względem uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na jednego mieszkańca, wynosi on ok. 2 300 zł.
- Złota setka miast polskich
W latach 1998, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 i 2005 w rankingu Centrum Badań Regionalnych Mszczonów znalazł się w najbardziej przedsiębiorczych miast i gmin w kraju.
- Wartość inwestycji zagranicznych – gazeta bankowa.
W klasyfikacji Gazety Bankowej (w 1998 r.) gmina zajęła pierwsze miejsce w Polsce pod względem wartości inwestycji zagranicznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca.
- Gmina Fair Play – Certyfikowana lokalizacja inwestycji
Mszczonów w 2004 r., 2005 r. i 2006 r. otrzymał nagrody w kategorii miast do 30 tys. mieszkańców.
- Miasto 2000
Ten tytuł Mszczonów uzyskał za projekt dotyczący wykorzystania podziemnych gorących źródeł do celów grzewczych.
- Profesjonalna Gmina Przyjazna Inwestorom
Gmina Mszczonów w 2002 r. zajęła 5 miejsce, w 2003 r. 6 miejsce, w 2004 r. 2 miejsce i w 2005 r. również 2 miejsce w powyższym rankingu.
- Obligacje
W październiku 1998 r. gmina, z myślą o rozbudowie sieci kanalizacyjnej, wyemitowała własne obligacje. Jak do tej pory w skali kraju własne obligacje wyemitowało zaledwie ok. 50 spośród 2500 polskich miast i gmin.
- Niewątpliwym wyróżnieniem jest również też to, że w badaniach dotyczących ustalenia rozwiązań mających pobudzić polską gospodarkę i znalezienia sposobów na przyciągnięcie inwestorów zagranicznych, jakie w ubiegłej kadencji parlamentarnej zlecone zostały firmie konsultingowej McKinsey & Company przez Rząd RP, Mszczonów został przedstawiony, jako gmina, która w sposób wzorcowy potrafi zabiegać o zagraniczne inwestycje. Takie wyróżnienie nie spotkało żadnej innej polskiej gminy. Wyniki tych badań zostały ogłoszone w Urzędzie Rady Ministrów na spotkaniu, w którym uczestniczyli: premier i ministrowie Rządu RP, przedstawiciele Polskiej Rady Biznesu i Państwowej Agencji Inwestycji Zagranicznych, a także biznesmeni i samorządowcy.
W 2002 roku Mszczonów był inicjatorem założenia Związku Międzygminnego „MAZOWSZE ZACHODNIE” jego głównymi celami są:
  - wspólne opracowywanie projektów i zabieganie o uzyskanie środków pomocowych z funduszy Unii Europejskiej,

- działalność na rzecz ochrony środowiska,
- prowadzenie wspólnej gospodarki odpadami,
- założenie i prowadzenie zbiorczego punktu padliny i odpadów poubojowych,
- prowadzenie zintegrowanej działalności związanej z realizacją urządzeń infrastruktury technicznej, np. sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków i punktów ujęć wody,
- prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu,
- prowadzenie wspólnej pracowni urbanistyczno-projektowej, która zapewni członkom Związku przygotowanie dokumentów związanych z planowaniem przestrzennym.

Powierzchnia całego związku wynosi – 840 km². Liczba ludności zamieszkującej na terenie związku 64 tys. W skład związku wchodzi następujące gminy: Mszczonów, Radziejowice, Puszcza Mariańska, Wiskitki, Żabia wola, Jaktorów, Baranów, Teresin.

Najbliższe plany

- Budowa Ratusza

- Modernizacja przedszkola miejskiego

- **Baseny termalne**
Występujące pod Mszczonowem pokłady wody geotermalnej umożliwiają wybudowanie w mieście TERM, które spełniać będą funkcję rekreacyjno-leczniczą (balneologia).